

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ 1	
Żywność w systemie bezpieczeństwa państwowego	13
Wprowadzenie	13
1.1. Żywność jako dobro ekonomiczne	14
1.2. Pojęcie i status jakości żywności	15
1.3. Bezpieczeństwo żywnościowe w systemie bezpieczeństwa państwa	26
1.4. Bezpieczeństwo żywnościowe – definiowanie problemu	30
1.4.1. Nurt instytucjonalny bezpieczeństwa żywnościowego	31
1.4.2. Nurt autorski bezpieczeństwa żywnościowego	41
1.5. Bezpieczeństwo żywnościowe a jego brak	55
1.6. Suwerenność żywnościowa	59
1.7. Koncepcja bezpieczeństwa żywnościowego i bezpieczeństwa żywienia	65
RODZIAŁ 2	
Bezpieczeństwo żywności w ujęciu systemowym	73
2.1. Pojęcie bezpieczeństwa żywności	73
2.1.1. Bezpieczeństwo żywności w nurcie instytucjonalnym	74
2.1.1.1. Bezpieczeństwo żywności w prawie UE	74
2.1.1.2. Bezpieczeństwo żywności poza UE	78
2.1.1.3. Bezpieczeństwo żywności na szczeblu globalnym	83
2.1.1.4. Bezpieczeństwo żywności w prawie polskim	86
2.1.2. Nurt autorski bezpieczeństwa żywności	88
2.1.3. Bezpieczeństwo żywności – konkluzje i uwagi	100
2.2. Oszustwa żywnościowe – fałszowanie żywności	104
2.3. Obrona żywności	120
2.4. Modele ryzyka w obszarze bezpieczeństwa żywności	126
2.4.1. Model F.F. Busty i S.P. Kennedy’ego	127
2.4.2. Model J. Spinka, D.C. Moyera	129
2.4.3. Model JOOB	132
2.5. Współczesne podejście do bezpieczeństwa żywności	140
2.6. Bezpieczeństwo żywnościowe a bezpieczeństwo żywności	148

RODZIAŁ 3

Stan bezpieczeństwa żywności na świecie (1828–2015). Teoria „drugiej fali”	153
3.1. Definicja incydentu żywnościowego	154
3.2. Podstawowe założenia <i>Wykazu</i>	155
3.3. Zasięg czasowy badań	156
3.4. Dostępność informacji o incydentach według regionów i państw	156
3.5. Zakres merytoryczny	157
3.6. Analiza incydentów żywnościowych	157
3.6.1. Zróżnicowanie regionalne	157
3.6.2. Skala incydentów żywnościowych	161
3.7. Teoria „drugiej fali”	163
3.8. Konkluzje	169

ROZDZIAŁ 4

Bezpieczeństwo i jakość żywności w Polsce	171
4.1. Jakość zdrowotna żywności	171
4.2. Jakość ekonomiczna żywności	174
4.2.1. Skala zafałszowania artykułów żywnościowych – ujęcie syntetyczne	176
4.2.2. Jakość i bezpieczeństwo produktów według grup żywności	180
4.2.3. Główne nieprawidłowości w zakresie jakości i bezpieczeństwa żywności według grup produktów	185
4.3. Konkluzje	196
Aneks statystyczny	198

ROZDZIAŁ 5

Systemy bezpieczeństwa żywności na świecie	205
5.1. System bezpieczeństwa żywności – ujęcie teoretyczne	205
5.2. Modele krajowe	210
5.2.1. Model zintegrowany (skandynawski)	210
5.2.1.1. Dania	210
5.2.1.2. Szwecja	212
5.2.1.3. Wielka Brytania	213
5.2.2. Model z instytucją dominującą	214
5.2.2.1. USA	214
5.2.2.2. Francja	223
5.2.3. Model rozproszony	228
5.2.3.1. Polska	228
5.2.3.2. Włochy	234
5.2.4. Ewolucja modeli bezpieczeństwa żywności	239
5.2.4.1. Łotwa	239
5.3. Model regionalny (UE)	242
5.4. Konkluzje	250

ROZDZIAŁ 6

Inicjatywy w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego i żywności na świecie	253
6.1. Uwagi wstępne: globalne problemy – globalne inicjatywy	253
6.2. Codex Alimentarius FAO/WHO (1963)	254
6.3. Committee on World Food Security (FAO, 1974)	255
6.3.1. Powstanie i działalność Committee on World Food Security	255
6.3.2. CFS a idea Global Partnership for Agriculture, Food Security and Nutrition	256
6.4. Rapid Alert System for Food and Feed (1979)	260
6.5. European Food Safety Authority (UE, 2002)	263
6.6. International Food Safety Authorities Network (FAO/WHO, 2004)	265
6.7. L'Aquila Food Security Initiative (2009)	267
6.8. Emergency Prevention Systems Food Safety FAO (2009)	268
6.9. ASEAN Integrated Food Security (ASEAN, 2009)	270
6.10. European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats (UE, 2010)	272
6.11. „OPSON” (2011)	274
6.12. Food Security Information Network (FAO, 2012)	276
6.13. World Bank: Global Food Safety Partnership (2012)	278
6.14. Food Integrity Project (2014)	280
6.15. Konkluzje	284

ROZDZIAŁ 7

Co dalej z bezpieczeństwem żywności	285
7.1. Działania „twarde”	286
7.1.1. Prawo żywnościowe – standardy bezpieczeństwa żywności	286
7.1.2. Wzrost skuteczności instytucji kontroli żywności	289
7.1.3. Skracanie żywnościowego łańcucha dostaw	290
7.1.4. Rozwój systemów jakości żywności	292
7.2. Działania „miękkie”	294
7.2.1. Edukacja konsumentów	295
7.2.2. Wzmocnienie ruchów konsumenckich	297
7.2.3. Promocja żywności lokalnej	298
7.2.4. Monitorowanie łańcucha żywnościowego	300
7.3. Konkluzje	301
Zakończenie	303
Słownik angielsko-polski terminów użytych w pracy	306
Bibliografia	310
Załącznik	329